

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14165,Pokojowa-Nagroda-Nobla-dla-Lecha-Walesy.html>
2022-12-01, 01:36

Pokojowa Nagroda Nobla dla Lecha Wałęsy

"Pokojowa Nagroda Nobla dla Lecha Wałęsy", 5 X 1983
Norweski Komitet Noblowski (w składzie: Egil Aarvik Trygve Haugeland, Else Germeten, Gidske Anderson, Francis Sejersted) przyznał Pokojową Nagrodę Nobla przew. „S” Lechowi Wałęsie. W uzasadnieniu stwierdzono m.in., że prowadzone przez niego „starania o zapewnienie robotnikom prawa do zakładania własnych organizacji są ważnym wkładem do kampanii na rzecz uniwersalnych praw ludzkich”. Podkreślano też, że jego działania charakteryzowało przekonanie, iż „wszystkie problemy należy rozwiązywać bez odwoływania się do przemocy”.

5 X 1983 Tymczasowa Komisja Koordynacyjna „S” wydała Oświadczenie, w którym stwierdzono: „Dla społeczeństwa polskiego decyzja Parlamentu Norweskiego jest potwierdzeniem słuszności obranej w sierpniu 1980 i kontynuowanej po 13 grudnia 1981 drogi i metod walki o prawo do prawdy i wolności, prawo do swobodnego zrzeszania się. Te podstawowe wartości są bowiem nieodłącznym składnikiem pokoju”.

Przyznanie Nagrody L. Wałęsie z niechęcią przyjęły władze PRL, rzecznik prasowy rządu Jerzy Urban stwierdził, że jest to „zapłata dla ludzi, którzy działają na szkodę kraju” oraz „kolejna reaganowska złośliwość, tym razem firmowana z Oslo”. 11 X 1983 władze PRL wysłały do rządu Norwegii oficjalny protest. (Był to drugi taki przypadek w historii; wcześniej na taki protest zdecydował się jedynie przywódca III Rzeszy Adolf Hitler, gdy w 1935 Pokojową Nagrodę Nobla otrzymał więziony w obozie koncentracyjnym niemiecki pisarz i pacyfista Carl von Ossietzky).

L. Wałęsa nie zdecydował się na wyjazd do Oslo w obawie, że władze nie wpuszczą go z powrotem do kraju. 10 XII 1983

nagrodę odebrała jego żona Danuta (z synem Bogdanem). D. Wałęsa odczytała przemówienie męża, 11 XII oficjalne przemówienie w imieniu laureata wygłosił Bohdan Cywiński (pierwotnie L. Wałęsę miał reprezentować Tadeusz Mazowiecki, ale nie otrzymał paszportu), padły w nim m.in. słowa: „Przyjmuję tę nagrodę z całym szacunkiem dla jej rangi i zarazem z poczuciem, że wyróżnia ona nie mnie osobiście, lecz jest nagrodą dla ‘Solidarności’, dla ludzi i spraw, o które walczyliśmy i walczymy w duchu pokoju i sprawiedliwości [...] Nie godzimy się z przemocą. Nie pogodzimy się z odebraniem nam wolności związkowej. Nie pogodzimy się z więzieniem ludzi za przekonania. Bramy więzień muszą się otworzyć: trzeba uwolnić ludzi skazanych za obronę praw związkowych i obywatelskich”. Uroczystości towarzyszyła kilkunastotysięczna demonstracja poparcia dla „S” zorganizowana przez organizację Solidaritet Norge-Polen.

W 1982 SB podjęła działania mające na celu przeszkodzenie w przyznaniu Pokojowej Nagrody Nobla przew. „S”: spreparowano i przesłano do Ambasady Norwegii oraz członkom Komitetu Noblowskiego dokumenty nt. rzekomej współpracy L. Wałęsy z SB w czasie jego działalności w WZZ i „S”; w 1983 sfałszowano „zapis” tzw. rozmowy braci (czyli L. Wałęsy i jego brata Stanisława) podczas internowania przew. „S” w Arłamowie, pocz. rozpowszechniano rzekomy stenogram rozmowy, nast. na krótko przed ogłoszeniem werdyktu Komitetu Noblowskiego wyemitowano materiał w TVP.

Grzegorz Majchrzak

[Region Polska](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)